

1. **RADNY** (228) *ai*

radny (227), **radzien** (1).

-a- (199), -ã- (13); -ã- *GórnRozm*; -a- : -ã- *Mącz* (61:9), *Modrz* (12:3).

sg *m N* radny (44), (*praed*) radzien (1) *KochFrag*. ◇ *G* radného (6); -ého (2), -(e)go (4). ◇ *D* radn(e)mu (3). ◇ *A* radného (10), radny (1); -ého (1), -(e)go (9). ◇ *I* radnym (21). ◇ *V* radny (1). ◇ *f A* radną (2). ◇ *n N* radn(e) (1). ◇ *G* radn(e)go (1). ◇ [*D* radn(e)mu.] ◇ *I* radnym (1). ◇ *pl N m* pers radni (43). ◇ *G* radnych (58). ◇ *D* radnym (4). ◇ *A m* pers radn(e) (21). *subst* radn(e) (1). ◇ *I m* radnymi (7). ◇ *L* radnych (2).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI (dwa z niżej notowanych przykładów) – XVIII w.

Przymiotnik od „rada” (228) :

1. *Od znac. ‘porada, doradzanie’, też ‘wyjście z sytuacji’; consiliarius Vulg, PolAnt (16) :*

a. *Służący radą [w tym: komu (2)] (3) :*

W połączeniu szeregowym (1): przeciwko ktoremu [*papieżowi*] żadney grozby obiecuiećie nietzynić/ y owfzem ielliby kto tzynił: tedy to obiecuiećie łkokiem Papieżowi obiáwić/ pomocni/ rádni/ y iemu wierni być. *KrowObr* 131v.

Szereg: »radny (radzien) i ([a] pomocny (pomocen)« [szyk zmienny] (1): A nietylkoć w młodźyich lećiech/ [...] [*nasz starszy brat*] nam był rádźien/ y pomocen: ále przez wfyzytek wiek swoy/ [...] trudności náfzych wólzélákich przełtrzezał/ y bronil. *KochFrag* 48; [Na ostatku my wam też radzi chcemy we wszystkim [...] radni a pomocni być, a x. Jerzemu (Izraelowi) o was poruczyć, jeśli byście go w czym potrzebowali, aby wam radnym a pomocnym był *Akta Synod* I 32; *DudEpist* IV 31; *CorfusDocum* (1600) nr 224]. [*Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.*]

a. *W funkcji rzeczownika: ten, kto doradza [czyj] (1) :* A więc y głupi przegłádáli mię: á gdym od nich odłfedł/ nátrząłáli sie zemnie. W obrzydności mię niegdy mieli rádni moi *Leop Job* 19/19.

b. *Jako określenie cechy ludzkiej: Umiejący doradzać, znający sposób pomocy; mądry (13) :* Niźli tedy wełzli [*luteranie*] w to przymierze/ [...] wczynili rádę/ y wyłádzili ná to męże vczone y rádne/ ktorym by to obyczaiem miáło być/ iákoby łtronie przeciwney odpierác *BielKron* 209v; [*św. Anzelmus*] Rádnym był áłz ku podziwieniu/ wczym łię kolwiek kto iego dołóżył. *SkarŻyw* 332.

a. *W funkcji rzeczownika (4) :*

W połączeniach szeregowych (3): Gdyż tho nieomylnie [*Pan*] obiecał ludowi łwemu/ kthory odłtąpi od niego y od połłufzeńłthwá iego: łż wymę miedzy przełózonemi ich mądrego/ rádneho/ poważne⁸⁰/ walecznego *RejPos* 317, 253; *RejZwierc* 188v.

Szereg: »mądry i radny« (1): Práwie Páńłkiego gniewu ze wfyzytkim czekamy. Ktory łie nam iuż iáwnnie ze włząd okázuie/ Bo nam mądre y rádne ze włżech łtron wymuie. *RejZwierc* 250v. [*Ponadto w połączeniach szeregowych 2 r.*]

β. *Jako jedno z określeń w prorocत्वach o Mesjaszu (7) :*

W połączeniach szeregowych (6): Abowiem máłuczki národził łie nam á łynaczek dan iest nam [...] y názwano będzie imię iego/ Dziwny/ Rádný/ Bog/ Mocny/ Oćiec przyłłłego wieku/ Kxiąże pokoiu. *Leop Is* 9/6; *RejPos* 15, 33v; *BudBib Is* 9/6; *CzechRozm* 142, 179.

Szereg: »mądry abo radny« (1): Przeważał go [prorok Chrystusa] też być mądrym ábo rádny. O they mądrości á o they rádzye wżyfcy Mędracy y wżyfcy Prorocy myfląc wftáli. *RejPos* 16v.

2. Od znac. 'zespół doradczy' (3) :

a. [Uczyniony, wydany przez radę: Lucius Manilius [...] przikazał z ftrony wżitkiej Radi/ áby fię nikt pod gardłem [...] z nieprzijacielem niebił [...]. Rozgniewał fię barzo Ociecz na fwego fina wten obyczay/ że on przeciwko Radnemu zakazaniu [...]: wpole wyiechał *Ekonom* K4.]

b. Przeznaczony dla rady (3) :

Wyrażenie: »radny dom« = *buleuterion, curia Calep* [szyk 2:1] (3): GDy iezufa przywiedli ku Pilátowi/ fami nieffli na radny dom *OpecŻyw* 117v; *Buleuterion, Locus consiliis publicis destinatus, Senaculum, Curia – Rątuz, radni dom. Calep* 142a, 279a.

3. Od znac. 'członek zespołu doradczego' (1) : Senatorius, Quod est Senatoris – Radni, feneratorfki. *Calep* 967a. [Cf też znac. 4.]

4. Będący członkiem rady, doradcą, też wysokim urzędnikiem, lub w jakiś sposób z nim związany [w tym zestawienie: »pan radny« [szyk 122:70] (192)]; *consiliarius Vulg, PolAnt, Mącz, Calag, Calep; consiliarius vir PolAnt, Cn; curator Reipublicae Mącz, Cn* (208) : *BielŻyw* 166; *RejFig* Cc4; Ionáthán záfię ftryi Dawidow był Pánem rádny mczłowiek mądry y vczony w zákonie *BibRadz* 1.Par 27/32; Priamus zwoławfzy fynow y pánow rádnych/ kazał im wotowác ná to pofelftwo [Greków] *BielKron* 56v; A w thym czáfu wftąpił w małżeńftwo Krol Ian z Izábellą krolá Polfkiego Zygmuntá corką/ z namowy rádnych pánow dla potomftwá *BielKron* 310v; [Borzywoj] wezwawfzy k fobie panow rádnych y fláchthy/ profił ich áby fyná iego Wráciłfawá zá páná przyięli *BielKron* 322v; przed wozem/ ná kthorym koruná [króla Czech] byłá/ iácháli dwá pánowie Koronni/ á [...] infzy pánowie rádni zá wozem. *BielKron* 328v, 156, 164, 191v, 205v, 214v (17); Magistratum gerere, Być w rádzie/ być rádny pánem/ Burmiftrzem. *Mącz* 204b, 63c, 73b, 81c, 252c; *Prot* E; *CzechRozm* 252; *StryjKron* 149, 190; *Calep* 142a; *Phil* D.

pan radny czego (2): Wnet Priamus fynow wezwał y wżytkich przyiacioł fwoich/ kfiażąt/ y pánow rádnych kroleftwá Troiánfkiego w Frigiey *BielKron* 55v; *StryjKron* 310.

pan radny czyj [w tym: *G pron* (7), *pron poss* (5), *ai poss* (3)] (15): *BielŻyw* 105; tedy w Eipcye na granicach Eliopoleod było nyektore xiążę radny pan Faraonow *HistJóz* B3; á tak Mauryc iefzcze z Rátyszfony od Cefárzá wyiechawfzy obeftał fwoie pány rádne *BielKron* 227v, 72, 114; Ieft nie dáleko od tąd iedno kfiażę moy pan rádny/ Poydę ku niemu *HistRzym* 42v, 43; *RejZwierc* 145; *ModrzBaz* 49; Cefarzowi y iego rádnemu Pánu iáką pokutę [św. Romualdus] dał ná fpowiedzi *SkarŻyw* 573 marg, 251, 310; *StryjKron* 131, 190, 657.

W połączeniu z przymiotnikiem od nazwy kraju (5): Był też fieftrzeniec ich Fryderyk Margrabiá Brándeburfki/ s pány rádny Węgierfkimi y Polfkimi *BielKron* 398; Páweł [kupiec z Genui] [...] iechał do Mofkwy: tám będąc/ miefzkał dwá miefiąca rozmawiáiąc wiele rzeczy s Pány Rádny Wofkiewfkimi. *BielKron* 436, 197, 414; *StryjKron* 190.

W połączeniu z imieniem (1): Po śmierci Swathofławá/ Swádołt Pan Rádny/ iechał do Kijowá do Iáropółká *BielKron* 427v; [*BielKron* 1551 23].

W połączeniu szeregowym (1): Illius nunc fasces sunt, On teras yeft pánem radnym Stárostą albo ynłzym wrzędnikiem. *Mącz* 119b.

Wyrażenia: »bojar radny« = *uczestnik rady książęcej* (1): nązą pyeczancz vyanthśzą y pyeczanczy Boyar nąznych Radnych káfzalyfzmy zawyefzicz *LibLeg* 6/160v.

»książę radny« (1): Ia iefthem Cefarz Iowinian/ ktorym ciebie vczynił wielkim pánem/ y kfiążęciem mym rádny. *HistRzym* 43.

»pan radny krolewski, krolowi« (1:1): Achitofel theż był Pánem rádny. *BibRadz* 1.Par 27/33; Izali cie obrano pánem rádny. *BudBib* 2.Par 25/16.

»radni ludzie« (1): [*Skanderbeg radzi synowi:*] rádne ludzi fobie obieray/ prawdziwe y przykáfne dofwadczone *BielKron* 258.

Szeregi: »panowie radni albo (i) bojarowie« [szyk 1:1] (2): Tamże [...] poległ [...] Kniáz Fiedor y Siemion Páleccy/ y inłzych Pánów bárzo wiele Rádnych/ y Boiar zacnych pobito ná plácu *StryjKron* 772, 123.

»panowie radni i książęta« (1): Skánderbeg [...] obeśłał pány rádne y kfiążętá fáfiednie profzác áby fie ziecháli ná Syem do Liśego *BielKron* 258.

»lopotowie, to jest panowie radni« (1): Zebrawfzy fie Lopotowie/ tho ief pánowie rádni/ z Władyki/ wybráli Neklaná fyná Krzełomyfłowá *BielKron* 321v.

»panowie radni ani rycerstwo« (1): Przyiechał tedy on chytry Pan Ruski Rádny do Iaropołká/ mowiac/ nie vfay Pánom fwym rádny. *StryjKron* 190.

»sędziowie i radni panowie« (1): Bo Krol/ bes wielkości Sędziow y rádnych pánow/ gránić [!] bronieć y ludu fwego rzáfzić nie mogł *CzechRozm* 181.

Przen (3) : Weźmifz fobie do rády ony co naprzednieifze pány/ to ief fprawiedliwość/ pomierność/ pobożność/ poćciwość/ wfpániłość [...]. Owa cokolwiek poczniefz á vcieczełz fie do fwych rádnych pánow máło wyfłzley nápińanych/ tedy nigdy nie záfłdzifz *RejZwierc* 146v, 146v, Bbb2.

a. W funkcji rzeczownika (3) : *Calag* 385a; [Miey fpokoynych wiele/ ále rádnych miey iednego z tyfiacá. *Leop* 1577 *Eccli* 6/6 (*Linde*)].

radny czyj (2): *Leop* 1.*Esdr* 6/6; W ten czás też przyiał k niemu Chuffy rádny iego/ ktoremu Dawid rofkazał áby fzedł do Ieruzálem *BielKron* 72.

a. W *Rzeczypospolitej* (58) :

a. Członek Rady Królewskiej, z której grona król wybierał senatorów obradujących w czasie Sejmu Walnego, też poseł na ten sejm; złożony z członków Rady Królewskiej; *consiliarius Modrz*, *JanStat*; *senator Modrz*; *dominus consiliarius*, *senatorius JanStat* (56) : dla czego tegoż roku miefiacá Kwietniá Krol fie rułzył do Gdańská ze wfzytkim dworem/ tákież pány Rádny. *BielKron* 419v, 387v, 395; Bywáli y pánowie Rádni práwie święci/ Ktorzy Rzeczpołpolitá mieli ná pámięci. *BielSat* G4v [*idem BielSen*]; *RejZwierc* B3v, 40v [2 r.], 233v [2 r.], Bbb, Bbbv; *BialKaz* Lv; Przeto trzebá Rádny. *ModrzBaz* 26v, 26v, 28, 29 [2 r.], 49v,

140; *StryjKron* 717; *BielSjem* 4; *BielSen* 18; Ine wżyftkie rżeczy bez Seymu Krol z rādā odprāwował [...]: á iefli ktory radny Pan odiechał/ [...] tedy inych kilkā ná iego mieyfce Krol do ſiebie wezwał. *GórnRozm* M3v; NĠgdy to nie bēdzie dopuſzczono/ áby Król ſwych Pánów Rādnych porādā miał zāniedbawāć *SarnStat* 38; VRzędy Kāncellāriey/ Król nápotym ma rozdāwāć ná Sēymie Wálnym z porādā Rādnych Pánów. *SarnStat* 318, 10, 20, 25, 83, 318 (16); *CiekPotr* 88.

radny pan czego (1): [król Kazimierz] brātā Lodwikā Miłtrzā [...] zā ſwego y królestwā Polſkié⁸⁰ piērwſzēgo rādnego Pānā ná wieki bierze *SarnStat* 1093.

pan radny czyj [zawsze pron poss] (4): *March¹Wiet* Av; [król] iāł ſie ſwoich pánow rādnych radzić co ſnimi [zbuntowanymi książętami] czynić. *BielKron* 353; A gđzie w liſciech grānice nie ſā opiſané/ tām przerzeczonē Kſiāżētā ſwē rādne Pány máiā zefłāć *SarnStat* 1109, 1093.

W połączeniu z przymiotnikiem od nazwy kraju, ziemi (3): á Stephan [...] z Pány y z Boiāry Wołofkimi przechał do Krolā [Kazimierza Jagiellończyka]/ á tylko ſam od Pánow Rādnych Koronnych y Litewſkich wprowadzon vtēwie do Namiotu *StryjKron* 662; NA drugi Rok 1514. Sigmunt bēdāc w Wilnie z Pány Rādnyimi Litewſkimi pobor vchwalił *StryjKron* 737, 737.

W połączeniach szeregowych (2): Tegoż roku Zygmunt Krol/ ruſzył ſie z Litwy do Polſki/ proſtho ná Syem do Piotrkowā/ gđzye tām poſtānowiwſzy obronę/ [...] iechał do Krākowā s Pány Rādnyimi/ Biſkupy/ Dworzāny/ y z wielkoſciā Rycerſtwā inego *BielKron* 420; *ModrzBaz* 31v.

Wyrażenie: »osoba radna« (3): *ModrzBaz* 26; ále iefli [obrażenie majestatu królewskiego] przez którēgokolwiek zły vczynek/ ábo mēżobóyftwo/ w tākowych oſobāch/ którzy mimo [= oprócz] oſobę náſzē/ ábo Rādna/ [...] ábo inne doſtoienftwo [...] ábo vrząd Rzeczypoſpolitēy noſzā/ bēdzie vczynionē: tākowy wedle ſtātutu karāny bydź ma. *SarnStat* 22 [idem] 43.

Zestawienie: »koło radne« = senat (1): á ktorzi też nierozważywſzy pirwey v ſiebie ſpraw o ktorzych rādā ma być/ przychodzā do kołā rādnego [veniant in senatum] [...] cí niechay wiedzā/ iż od Bogā ſłuſzne karānie odnioſā *ModrzaBaz* 27.

Szeregi: »krol i panowie radni« (1): V Polakow imo Krolā y Pány Radne [ultra regem et senatum]/ bārzo wiele może ſlāchecki ſtan/ ktory poſyła zāwždy z káždego Powiātu Poſły ná Seym *ModrzBaz* 24.

»senat abo (i, to jest) panowie radni« (3): Co przynależy ná Senat/ y ná wżyftkie inſze oſoby rādne [senatum atque adeo omnes consiliarios]/ áby około wotowānia ná wżyftko baczenie mieli. *ModrzBaz* 26; Ktorzi ná wotowānie oltrā rozrywķę máiā/ cí do *Senatu*/ to iefł/ miedzy pány rādne máiā być przymowāni. *ModrzBaz* 74, 25v.

β. *Członek rady miejskiej* (2) : alye kthori by ſedl beſz goſczyncza powsziam thargvyancz [...] a ſtharofczynego albo kthorego pana radnego lysthv nyemyal, Thaky nyema bycz volen *LibLeg* 6/118v, 6/118v.

b. *W starożytnym Rzymie* (72) : Potym Māryus przyciāgnāł z Afryki z woyskiem/ vczynił wielkie okrucieñftwo w Rzymie/ tāk iż wżyftki rādne pány pobił. *BielKron* 130v.

Wyrażenie: »dwa panowie radni« = dwuosobowe kolegium urzędnicze, występujące często w okresie republikańskim przy różnych urządach (1): Duumvir, Magistratus Romae, Dwa pānowie rādni w Rzymie/ ktorzych też vrząd oſobliwy był. *Mqcz* 98b.

α. *Senator*; *złożony z senatorów (47)* : Caesar in Senatum eum legit. Cefars go zá páná rádneho obrał. *Mqcz* 187b; Ad Senatus cognitionem pertinet, Tá rzecz należy ku vznaniu y oładzeniu pánów rádnych. *Mqcz* 251a; Amplissimus ordo, Rádnych pánów łtan. *Mqcz* 268a; Patricius, Który yełt rádneho páná łyn. *Mqcz* 283d; Senaculum, Dóm, páłac/ yzbá do rády/ mieyfce zwłázczá ná które pánowie rádni łie do rády łchodzą. *Mqcz* 382c, 8b, 28a, 43c, 44c, 53b (32); *Calep* 762a, 967a.

W połączeniach szeregowych (3): Optimates [...], Zacnieyfzy ludzie/ poważnieyfza łłáchtá á pánowie rádni. *Mqcz* 266d; Primas, primates, Zacnieyfzszego łtanu ludzie/ rádni pánowie/ wyłokich domów łłáchtá. *Mqcz* 322a, 324a.

Wyrażenia: »mężowie radni« (2): Potym Romulus wybrał mężow rádnych s Pátricyow łto/ ktore potym zwáli Rzymiáne Senatem/ ábowiem od wažności á mocy byli wezwáni Patres/ á od łat dołkonáły ł Senátores *BielKron* 99, 120v.

»rada panow radnych« (1): Senatus, Rádá zgromádzienie pánów rádnych. *Mqcz* 382b.

»radne państwo« = *członkowie najwyższej rady, senat* (1): Senatorius, Rádne páńłtwo/ łenatorski *Mqcz* 382b.

»radni panowie rzymscy« (1): Latusclavus, Radny pan, Ruyca [!]. Też/ Odzienie rádnych pánów Rzimskich. *Mqcz* 56d.

Szeregi: »radny a sądowny« (1): A subsellis in rostra rem deferre, Nieyákiey rzeczy łpráwę od rádnych á łádownych pánów przed połpolitego człóweká przywieść *Mqcz* 380d.

»radni panowie a łłáchtá« (1): Lunatus calceus, Bót ná xtáłt xiężicá vcziniony/ który przed czáły rádni pánowie á łłáchtá nołłá. *Mqcz* 199c. [*Ponadto w połączeniach szeregowych 3 r.*]

»panowie radni a zacniejsze osoby« (1): Orchestra, Plác w poórzodku łzranków ná którym gry łpráwowano á ná którym też pánowie rádni á zacnieyfze ołoby łładáły pátrzáyác ná gry. *Mqcz* [267]d.

αα. *Przeznaczony dla senatora, patrycjusza* (1) : Conciliabulum, locus in quem concilium convenit. – Miełcegdze łzie dlá radi łchodzą, radni dom. *Calep* 232a.

β. *Konsul, namiestnik prowincji* (5) : Consularis provincia, Stárołtwo/ które pan rádny łpráwuye. *Mqcz* 63d; In petitione consulatus repulsam passus est. Nie mógl otrzimáć áłbo nie łhciano go wziác zá rádneho páná. *Mqcz* 284a, 140c, 144d, 429c.

γ. *Przewodniczący kurii czyli związku dziesięciu rodów rzymskich, stanowiących jednocześnie dziesiątą część tribus* (1) : Curiales, dicuntur, qui sunt eiusdem curiae – Radni panowie, łplnie [!] radzácy dobrim połpolitym. *Calep* 279a.

δ. *Urządник nadzwyczajny wyznaczony przez urzędującego konsula na wniosek senatu w czasie wojen lub zamieszek* (1) : Dictator Naiwyłzy Magistrat, to yełt rádny Pan był w Rzimie łpres łześć miełięcy w łwoyém łrzędzie łtrwáyác á tylko wnyebełpieczne czáły dla łwad áłbo czáłu woyny był wyładzan/ któremu włzłfcy połłufzeńłtwo wynni bili. *Mqcz* 86d.

ε. *Naczelnik centurii* (1) : Centuriata, Ná których pány rádne obierano/ á z káždey Centuriey głos był yeden dawan. *Mqcz* 61b.

ζ. *Cenzor, jeden z dwóch wybieranych przez comitia centuriata urzędników, których obowiązkiem było sporządzanie listy obywateli według klas, ogólny nadzór nad moralnością* (1) : Censores, Ołzácownik też Szácownik á Omowca łuckich obyczáyów. Et Romae fuit Magistratus magnae reverentiae et

potestatis, Pánowie rádni Którzi mieli moc káždego żywot/ záchowanie/ y ymienie ízácować/ nápominać/ karác y polepřzác. *Mącz* 47a.

η. *Urządник pełniący funkcje sádownicze* (5) : Consilium pro iudicibus, Pánowie rádni/ Sádowni. *Mącz* 63c.

αα. *Członek kolegium sádziowskiego składającego się w czasach republiki ze 105, a za cesarstwa ze 180 członków, kompetentnego w sprawach prywatnych, centumwir* (2) : Hasta centumviralique, Sády íto oyców popiřánych/ to yeřt/ pánów rádných w Rzymie. *Mącz* 153c; Íako teř ono Rzymiánie řwoie rádne pány zwali Centumuiros/ to ieřt íto mężow/ chociařz ich íto y dwa było *CzechRozm* 139.

ββ. *Członek kolegium dziesięciu wybranego w celu spisania prawa zwyczajowego (prawo dwunastu tablic)* (2) : Erant Romae decemviri consulari potestate post consules, Na mieyřcu pánów rádných bywáli. *Mącz* 79c.

Wyrażenie: »dziesięć radnych panow« (1): Decemvir, Dzieřiątny mąřz. Yeden Pan z dzieřiąci Rádných pánów. *Mącz* 79c.

θ. *Członek rady w municypiach i koloniach rzymskich* (5) : Decurio, Radny pan albo řtárořtá nád yednym miářte^m który więřzdego ma nád řobą/ Podřtárořcy álbo Burgrábiá. *Mącz* 79b; Consularis, Ten który pánem rádným/ Ráyćą álbo burmiřtrzem był. *Mącz* 63d, 28d, 63d [2 r.].

ι. *Przewodniczący kurii, czyli zwiázku dziesięciu rodów rzymskich* (1) :

Wyrażenie: »nawyzszy radny pan« (1): Curio, sacerdos curiae – Náwizřzy radni pán, řpřawca wřziřtkiey radi, cakowi [!] ieřt marřzolek vnąř. *Calep* 279a.

κ. *Bieřły w prawie doradca, pomagający sádziemu w wydawaniu wyroku* (2) : Assesor, Radny pan. Qui scilicet praesidibus assidet, Który yeřt ku rádným pánom przifádzony przifádnik, przifádnik wybornie moře być zwan. *Mącz* 379a.

λ. *W wyrażeniu:* »trzej radni panowie« = *forma rządzów u schyłku republiki złożona z trzech polityków, triumwirat* (2) : Triumvir, Ieden ze trzech radnych pánów w Rzymie którzi rozmayte wrzędny miewáli. *Mącz* 466b; *Calep* [1089]a.

c. *W starożytniej Grecji* (3) :

α. *Przewodniczący lub członek kolegium, rady w miastach – państwach* (2) : Prytanium, Mieyřce było w Atheniech/ gdzie pánowie rádni mieřzkawáli/ Páłac/ Ratuřz Athenieński. *Mącz* 328c; *Calep* [1041]b.

β. *Członek rady Zwiázku Etolskiego* (1) : Apocleti, Táymni á nápirwřzi pónowie [!] rádni. *Mącz* 12b.

d. *Członek Sanhedrynu, żydowskiej rady starszych* (3) : W Greckim ięzyku/ ten Iozef wyrařnie radnym Pánem ieřt názwany *LatHar* 726 *marg*, 726.

α. *W funkcji rzeczownika* (1) : przyřzedł Ioseph z Arimáthjiéi/ vtćiwy radny (*marg*) Ráica abo Senat (–) który téřz czekáł kroleřtwa Bořdego/ a tedyto ořtrařzywřzy řię/ wřzedł do Piřáta/ i prořił o ciało Ieřufowo *MurzNT Mar* 15/43.

e. *Członek rady złożonej ze zwolenników nauki Lutra, teř jej przeciwników, mających dyskutować w sprawach zasad wiary* (1) : Cefarz widząc yř Luteryani niechćą zložyc obrony przeciř Turkowi/ ářby

im pozwolono ty dwie rzeczy/ pány rádne odmienić/ á Koncilium inřzym obyczáiem złożyć/ połał tedy do Turká o docześnie przymierze. *BielKron* 223v.

f. *W wyobrażeniu rady piekielnej (1)* : Otoż mie krol [*piekła*] rofkazał tám do řwych hetmánow/ Idź/ co łą ná powietrzu/ y do rádnych pánow/ Aby iuż duř do niego więcej nie pędzili *RejWiz* 160.

Cf **RADA, RAJCA, RAJCSKI**

LWil